

кафедри фармакології сприяє формуванню в ВДНЗ України «УМСА» високоякісної і привабливої для іноземних громадян Європейської системи навчання.

Література

1. Иванова С.В. Гуманизация образования: цели, задачи и условия / С.В. Иванова // Ценности и смыслы. – 2010. – №2 (5). – С. 91–117.
2. Король А.Д. Диалоговый подход к организации эвристического обучения / А.Д. Король // Педагогика. – 2007. – №9. – С.18–25.
3. Михайличенко О.В. Методика преподавания общественных дисциплин в высшей школе: учебное пособие / О.В. Михайличенко // – Сумы: СумДПУ, 2009. – 122 с.
4. Освіта.У.А. Образование за рубежом: Обзор регионов мира – Режим доступа: http://ru.osvita.ua/abroad/higher_school/articles/25020/
5. Сарсенбаева С.С. Активные методы обучения в медицинском ВУЗе: учебное пособие / С.С. Сарсенбаева, Ш.Х. Рамазанова, Н.Т. Баймаханова // – Алматы, 2011. – 36 с.
6. Шушляпин О.И. Болонский процесс: медицинское образование в контексте творческих педагого-психологических подходов / О.И. Шушляпин, В.Д. Бабаджан, Н.Г. Рындина [и др.] // Містечтво лікування. – 2012. – № 6 (92). – С. 16–20.
7. Global Study: Образование за рубежом. Образование в Великобритании. CATS Cambridge - Pre-University по специальности медицина – Режим доступа: <http://www.globalstudy.ru/1/10/863/obrazovanie-v-velikobritanii-cats-cambridge-pre-university-po-specialnosti-medicina>
8. Global Study: Образование за рубежом. Высшее образование в Италии – Режим доступа: <http://www.globalstudy.ru/1/8/303/visshee-obrazovanie-v-italii>

Реферати

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ФАРМАКОЛОГИИ ИНОСТРАННЫМ СТУДЕНТАМ

Колот Э.Г., Чечотина С.Ю., Власова Е.В., Хмилъ А.В.

В статье показаны преимущества и недостатки внедрения европейского образовательного процесса в обучение иностранных студентов, оценены пассивные и активные методы обучения иностранных студентов медицинского вуза. Гуманистическая система предложена как адаптированный к обучению иностранных студентов активный метод.

Ключевые слова: кредитно-трансферная система, фармакология, методы обучения, иностранные студенты.

MODERN METHODOLOGICAL APPROACHES OF PHARMACOLOGY TEACHING TO FOREIGN STUDENTS

Kolot E.G., Chechotina S.Yu., Vlasova E.V., Khmil E.V.

In the article, it is shown the advantages and disadvantages of the implementation of the European educational process to the international education as well as passive and active methods of teaching of foreign students at medical higher educational establishments. Humanistic system is proposed as active method adapted to foreign students teaching.

Key words: credit-transfer system, pharmacology, teaching methods, foreign students.

УДК 616.1/4:378.147

О.А. Коробко

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця

СУБ'ЄКТИВНІ ТА ОБ'ЄКТИВНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ

Мета – вивчити суб'єктивні та об'єктивні аспекти оцінки знань іноземних студентів на кафедрі внутрішньої медицини. Матеріал та методи. Проведено анонімне опитування 38 іноземних студентів за допомогою спеціально розробленої анкети. Результати свідчать про те, що в більшості випадків оцінювання знань іноземних студентів на кафедрі внутрішньої медицини № 2 є об'єктивним, що підтверджує відповідність оцінки за поточну успішність та підсумковий модульний контроль.

Ключові слова: іноземні студенти, об'єктивність оцінювання, внутрішня медицина.

В останні роки розвитку медичної освіти в Україні все більшої ваги починають набувати проблеми, пов'язані з навчанням іноземних студентів. Актуальність “конвертованості” медичної освіти пов'язана як з економічними, так і з міграційними, соціокультурними та іншими причинами. Проте до цього часу немає достатньої кількості серйозних досліджень, які б дозволили зробити об'єктивну оцінку існуючих методів викладання іноземним студентам, їх навчання, оцінювання тощо.

Метою роботи було вивчення суб'єктивних та об'єктивних аспектів оцінки знань та розробити шляхи удосконалення об'єктивного оцінювання іноземних студентів на кафедрі внутрішньої медицини.

Матеріал та методи дослідження. З метою вивчення відношення студентів до якості викладання предмету «внутрішня медицина» за допомогою спеціально розробленої анкети було проведено анонімне опитування 38 іноземних студентів у віці від 18 до 29 років (середній вік студентів склав $25,74 \pm 1,64$ років). Анкетування проведено у 24 (63,2 %) осіб чоловічої та 14 (36,8 %) осіб жіночої статі.

Об'єктивну оцінку знань іноземних студентів проводили шляхом співвідношення поточної успішності та складанням підсумкового модульного контролю (ПМК).

Результати дослідження та обговорення. Результати опитування іноземних студентів за анкетой представлені у таблиці 1. Результати отриманих даних свідчать про те, що більший відсоток опитаних іноземних студентів добре сприймають матеріал, який подається на практичних заняттях та лекціях. Перевага у засвоєнні матеріалу на практичних заняттях пояснюється безпосереднім спілкуванням викладача і студента та можливістю вирішити складні, незрозумілі питання для студента в невеликій аудиторії. До того ж, більшість студентів вважає, що оцінка, яку вони одержували на практичних заняттях, відповідала їхньому рівню знань. Об'єктивною оцінкою за історію хвороби і оцінку, яку отримали на ПМК, вважає 86,85%.

Таблиця 1

Питання	Завжди	В основному	Ніколи
На практичних заняттях пояснення викладача були ясними і зрозумілими:	76,33 %	18,41 %	5,26 %

Викладання лекційного матеріалу було ясным і зрозумілим:	52,66 %	39,45 %	7,89 %
Оцінки, що Ви одержували на практичних заняттях, відповідали Вашим знанням:	26,30 %	60,55 %	13,15 %
	Завищена	Об'єктивна	Занижена
Оцінка, що Ви одержали за історію хвороби, була:	2,63 %	86,85 %	10,52 %
Оцінка, що Ви одержали на ПМК на IV курсі, була:	0 %	86,85 %	13,15 %

Крім визначення суб'єктивних та об'єктивних аспектів оцінювання знань іноземних студентів на кафедрі внутрішньої медицини № 2, при заповненні анонімною анкети респонденти визначали причини, які, на їхню думку, призвели до зниження успішності. Найбільш частою причиною низького рівня знань 52,60 % студентів вважали великий об'єм матеріалу, який необхідно опанувати, 31,62 % відмітили важкість у сприйнятті матеріалу у зв'язку із нерозумінням значення слів російською мовою, які вимовляє лектор або викладач на практичному занятті. 5,26 % респондентів визначили погіршення фізичного або психічного стану здоров'я, такий же відсоток опитаних визнали необ'єктивність оцінювання викладачами знань студентів. Відсутність мотивації здобувати глибокі знання, а також низький базовий рівень знань визначався у однакової кількості респондентів і становив 2,63 %.

Для визначення об'єктивності оцінювання знань іноземних студентів використовували співвідношення оцінки за поточну успішність та за ПМК. Отримані результати представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінка за поточну успішність співпадала	Оцінка за поточну успішність була вищою	Оцінка за поточну успішність була нижчою
86,85 %	5,26 %	7,89 %

У більшості іноземних студентів (86,85 %) оцінка за поточну успішність співпадала з оцінкою за ПМК, лише у 5,26 % студентів оцінка за поточну успішність була вищою за оцінку за ПМК, і у 7,89 % оцінка за поточну успішність була нижчою за оцінку за ПМК. Отже, отримані дані анонімного опитування свідчать про те, що в більшості випадків оцінювання знань іноземних студентів на кафедрі внутрішньої медицини № 2 є об'єктивним, що і засвідчує відповідний рівень підготовки кожного студента. Незважаючи на це, певний відсоток іноземних студентів висуває низку причин, які, на їхню думку, можуть створювати проблеми в опануванні медичної науки.

Згідно власних спостережень та даним літератури на сьогоднішній день дійсно загострюється потреба у розробці нових методів об'єктивного навчання і тестування, які б забезпечили значний прогрес у бік професійно орієнтованого клінічного оцінювання на всіх рівнях та етапах навчання і практики [Hart, 1992]. Фокус оцінювання в медичній освіті зміщується з простої перевірки запам'ятованих медичних наукових фактів до оцінки дій студента безпосередньо в клінічних умовах, тобто зсувом оцінювання з першого ("маю уявлення, знаю") та другого ("знаю як саме") рівнів до третього ("демонструю"), а інколи навіть четвертого ("роблю сам") [Miller, 1990]. Зрозуміло, що робота на старших курсах клінічних кафедр повинна обмежуватися 3-м і 4-м рівнями. У медичній освіті такий підхід не тільки формує комплекс активно функціонуючих алгоритмів, але й дозволяє ефективно оцінити клінічну компетентність студентів. З метою подолання труднощів в опануванні предмету «внутрішня медицина» та удосконалення об'єктивного оцінювання знань іноземних студентів на кафедрі внутрішньої медицини доцільно: 1. Самостійну підготовку до практичних занять проводити згідно спеціально розробленими методичним вказівкам для іноземних студентів, де визначено мету заняття, актуальність проблеми та шляхи її розв'язання, необхідність оволодіння певним рівнем базових знань, програмою самопідготовки студента, коротким змістом теми на основі сучасних даних доказової медицини, тестових завдань для самоконтролю із варіантами правильних відповідей, літературними джерелами для самостійного опрацювання. 2. Оцінювання теоретичних знань студента повинно проводитись шляхом опитування всіх студентів групи. 3. Найкращим методом засвоєння отриманих теоретичних знань є робота студента біля ліжка хворого, яка передбачає збір скарг та анамнезу захворювання, проведення об'єктивного обстеження з подальшим призначенням плану обстеження та лікування пацієнта. 3. Підвищенням зацікавленості до навчання на клінічній кафедрі може слугувати проведення розбору складних клінічних випадків. Повчальним є визначення помилок лікаря, які призвели до фатальних наслідків. 4. Проведення курації хворих з різними патологіями внутрішніх органів та написання історії хвороби наближує студента до реалій його майбутньої професії. 5. У разі відсутності тематичного хворого альтернативним методом в такому випадку є розв'язання ситуаційних задач в індивідуальному порядку з подальшим обговоренням питань діагностики, лікування і профілактики всіма студентами групи. 6. З метою забезпечення об'єктивності оцінки знань студентів варто пропонувати виконувати письмові завдання (тести, ситуаційні задачі). 7. Нововведення про складання іспиту по завершенню курсу «внутрішня медицина» у присутності комісії, яка складається з 3-х осіб, є об'єктивним методом оцінювання знань студентів, що достовірно відображає рівень знань студента.

Висновки

1. Дані анонімного опитування свідчать про те, що в більшості випадків оцінювання знань іноземних студентів на кафедрі внутрішньої медицини № 2 є об'єктивним, що і підтверджує відповідність оцінки за поточну успішність та оцінки за ПМК. Досвід роботи з іноземними студентами на кафедрі внутрішньої медицини № 2 свідчить про те, що максимальну об'єктивність оцінки знань студентів можливо отримати за умов виконання письмових завдань на практичних заняттях та комісійного складання іспиту наприкінці навчального року.
2. Викладання предмету «внутрішня медицина» потребує постійної роботи викладацького складу кафедри, спрямованої на формування у іноземних студентів мотивації до навчання з метою підготовки високого рівня фахівця, який повинен знайти належне місце в складних умовах ринкової економіки.

Реферати

**СУБЪЕКТИВНЫЕ И ОБЪЕКТИВНЫЕ АСПЕКТЫ ОЦЕНИВАНИЯ
ЗНАНИЙ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ НА КАФЕДРЕ
ВНУТРЕННЕЙ МЕДИЦИНЫ**

Коробко Е.А.

Цель - изучить субъективные и объективные аспекты оценки знаний иностранных студентов на кафедре внутренней медицины. **Материал и методы.** Проведено анонимный опрос 38 иностранных студентов с помощью специально разработанной анкеты. Результаты свидетельствуют о том, что в большинстве случаев оценка знаний иностранных студентов на кафедре внутренней медицины № 2 является объективной, что подтверждает соответствие оценки текущей успеваемости с итоговым модульным контролем.

Ключевые слова: иностранные студенты, объективность оценки, внутренняя медицина.

**SUBJECTIVE AND OBJECTIVE ASPECTS OF TESTING
THE FOREIGN STUDENTS' KNOWLEDGE AT THE
DEPARTMENT OF INTERNAL MEDICINE**

Korobko E.A.

Purpose – to test the subjective and objective aspects of foreign students' knowledge at the department of internal medicine. **Material and methods.** An anonymous questioning of 38 foreign students were carried out by using a special designed questionnaire. The results of testing of foreign students' knowledge at the department of internal medicine № 2 is objective, which confirm the knowledge of the current progress with final module control.

Key words: foreign students, the objectivity of evaluation, internal medicine.

УДК 616.1/4+378.147=111

С.К. Кулишов, І.П. Куцаря, Н.Г. Третяк

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

**ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ
ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНИ**

Застосування англійської мови в навчанні внутрішньої медицини забезпечує вихід як іноземного, так і українського студентів, викладачів на використання медичної літератури світового рівня, включно стандарти діагностики та лікування. В підготовці до семінарів, лекцій допоможуть сайти: e-medicine, MDLinx Internal Medicine, MDLinx Cardiology, Medscape: Full-text Journal Articles та інші. Ці сайти надають можливість бути на вебінарах, знайомитися з лекціями відомих спеціалістів за певним фахом через відеоматеріали, відеолекції. Наукові дослідження можуть бути на рівні світових вимог, якщо орієнтуватися на сучасні методи математичного планування, аналізу отриманих результатів, презентації останніх на міжнародних конгресах, конференціях, в журналах. Розширенню контактів, консультуванню можуть допомогти такі сайти: ResearchGate, LinkedIn, Academia.edu share research та інші. Знайомство на мові оригіналу з світовими зразками художньої літератури, відомими англомовними телевізійними передачами, газетами тарує новий щабель рівня культури.

Ключові слова: англійська мова, внутрішня медицина, навчання, наука, культура.

Англійська мова швидкими темпами завойовує світ. Глобалізація на мовному рівні принесла зміни в поширення та взаємовідносини національних мов. В мультилінгвальному просторі вона виконує не тільки функції засобу міжнародного спілкування, мови-посередника й мови зв'язку, а й роль мови глобального спілкування.

За прогнозами деяких учених, боротьба за ринки збуту «навчальних послуг» надалі зростатиме [1]. Цивілізованому характеру конкуренції вищих навчальних закладів сприятиме утворення в майбутньому світових регулюючих організацій освітнього процесу [1]. Проте вже сьогодні регулятором взаємовідносин у Європі є Болонський процес – як відповідь на модернізацію навчального процесу в Північній Америці, зокрема в США та Канаді [1]. До високого рівня вищої медичної освіти прагнуть й інші країни Британської Співдружності. Освіта вищого гатунку характерна для Великобританії. Україна має свою славетну історію становлення освіти за часів Київської Русі, під час перебування у складі таких імперій, як Росія, Австро-Угорщина, Річ Посполита, Радянський Союз, та за роки існування як самостійної держави [1]. Рейтинг кафедр вищих навчальних закладів є відображенням рівня володіння перевіреними та новітніми освітніми технологіями і дозволяє зайняти певну «нішу» на освітньому ринку [1]. Нині вищі навчальні заклади займаються підготовкою власних та іноземних спеціалістів [1]. Вищий навчальний заклад країни, який виберуть українці, іноземці, сприятиме майбутньому розвитку освітньої галузі України [1].

Застосування англійської мови в навчанні внутрішньої медицини, як передумова підвищення успішності наукових досліджень, рівня культури. Застосування англійської мови в навчанні внутрішньої медицини забезпечує вихід як іноземного, так і українського студентів, викладачів на використання медичної літератури світового рівня, включно стандарти діагностики та лікування як в паперовому, так і електронному носіях. В підготовці до практичних занять, семінарів, лекцій допоможуть сайти: e-medicine, MDLinx Internal Medicine, MDLinx Cardiology, MDLinx Pulmonology, Medscape: Full-text Journal Articles та інші. Ці сайти надають можливість бути на вебінарах, знайомитися з лекціями відомих спеціалістів за певним фахом через відеоматеріали, відеолекції. На кафедрі внутрішньої медицини № 1 Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» студенти з англомовним навчанням використовують сучасну світову літературу, зокрема “Harrison’s principals of internal medicine”, 17th or 18th Editions, “Goldman’s Cecil Medicine”, 24th Edition, “Davidson’s Principles and Practise of Medicine”, 21th Edition, “Macleod’s Clinical Examination”, 12th Edition, методичні рекомендації з внутрішньої медицини співробітників кафедри для студентів та викладачів, які представлені на сайті академії. Саме зі студентами, які навчаються англійською мовою, використовували кейс- та фрактальні технології [3,8], системно-антисистемне співставлення [4,5,6,7] для покращання якості навчання внутрішньої медицини, формування креативного клінічного мислення. Накопичення, презентація інформації, як похідних множин Кантора, фон Коха, побудова схем, алгоритмів, моделей етіологічних, патогенетичних,